

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-167>

УДК 336.02

АМОРТИЗАЦІЙНА ПОЛІТИКА ЯК ДЖЕРЕЛО ІНВЕСТИЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ: ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ВИМІР

DEPRECIATION POLICY AS A SOURCE OF INVESTMENT SECURITY OF ENTERPRISES: ACCOUNTING AND FINANCIAL DIMENSION

Садовська Ірина Борисівнадоктор економічних наук, професор,
Волинський національний університет імені Лесі Українки
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7081-8524>**Нагірська Катерина Євгеніївна**кандидат економічних наук, доцент,
Луцький національний технічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2792-8162>**Sadovska Iryna**

Lesya Ukrainka Volyn National University

Nahirska Kateryna

Lutsk National Technical University

Публікація висвітлює актуальні питання амортизаційної політики та інвестиційної безпеки на рівні діяльності підприємства в умовах невизначеності і потреби у формуванні стійких стратегій розвитку. Визначено, що інвестиційна безпека держави розглядається на глобальному рівні. Інвестиційна безпека підприємства характеризується локальним рівнем. Проаналізовано та систематизовано різні підходи і полеміки вчених щодо категорійного апарату, який стосується поняття «амортизація». В результаті таких досліджень проведена оцінка наукових підходів щодо визнання амортизації важливим фактором як в обліковому, так і у фінансовому вимірі. Запропоновано амортизаційну політику підприємства формувати за особливою методологією, яка враховує симбіоз принципів бухгалтерського фінансового обліку і правил дотримання умов інвестиційної безпеки підприємства. Окреслено нові напрями і перспективи досліджень з даної проблематики.

Ключові слова: амортизаційна політика, інвестиційна безпека, фінанси, облік, амортизація, інвестиції, основні засоби.

The publication highlights topical issues of depreciation policy and investment security at the level of enterprise activity in conditions of uncertainty and the need for the formation of sustainable development strategies. It was determined that the investment security of the state is considered at the global level. Investment security of the enterprise is characterized by the local level. The basic criteria for the presence of investment security at the enterprise have been systematized: the stability of the state's investment policy, the transparency and stability of regulatory support for investment activities, the high level of professionalism of the enterprise's key accounting and financial personnel, the objectivity, completeness and transparency of financial reporting. Different approaches and polemics of scientists regarding the categorical apparatus related to the concept of "depreciation" are analyzed and systematized. As a result of such studies, an assessment of scientific approaches to recognizing amortization as an important factor in both accounting and financial terms was carried out. The accounting dimension of the depreciation policy is characterized by a set of rules, methods and procedures that determine how the costs of depreciation of fixed assets will be distributed during its useful life between objects, that is, products, services or works performed by the enterprise. The financial dimension of the depreciation policy determines how the costs of amortization of assets are reflected in the financial statements of the enterprise, and how it affects the financial indicators of the enterprise. It is proposed to form the depreciation policy of the enterprise according to a special methodology that takes into account the symbiosis of the principles of accounting and financial accounting and the rules of compliance with the conditions of investment security of the enterprise. Methodological gaps between the accounting and financial dimensions of the depreciation policy in relation to investment security have been studied. New directions and perspectives of research on this issue are outlined.

Key words: depreciation policy, investment security, finance, accounting, depreciation, investments, fixed assets.

Постановка проблеми. Таке просте слово «амортизація» має абсолютно не просте призначення в житті підприємства, в усвідомленні вчених і практиків, у побудові політики інвестиційної безпеки на рівні держави. Полеміка в часовому просторі щодо категорійного апарату причетних до амортизації понять свідчить про існування безлічі аспектів і науково-практичних вимірів.

З позиції облікового виміру маємо досвід професійного судження бухгалтера щодо вибору методів амортизації, нульової ліквідаційної вартості, інструментарію дооцінок, зменшення-збільшення корисності, які закріплені законодавчо в нормативних актах і досить широко розповсюджені у практиці вітчизняних підприємств. З позиції фінансового виміру споглядаємо досвід наукових дискусій щодо доцільності формування спеціального амортизаційного фонду як джерела чи запоруки інвестиційної безпеки підприємства в стратегічній перспективі. Поки що ми бачимо методологічні розриви між обліковим і фінансовим вимірами амортизаційної політики у взаємозв'язку з інвестиційною безпекою, що й свідчить про актуальність теми заявленого нами дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Публікації щодо амортизаційної політики свідчать про наявну дуальність наукових підходів до висвітлення питань. Як правило, така дуальність є результатом практичного застосування амортизаційної політики. По-перше, як інструменту бухгалтерського обліку, який свідчить про вибір методів нарахування амортизації і обрахунок впливу на собівартість. По-друге, фінансовий аспект питання амортизації досить тісно корелює з вирішенням проблем інвестиційної безпеки підприємства. В процесі нашого дослідження були використані наукові праці вчених: Брадула О. [1], Буркової Л. [1], Демської Ю. [7], Кирилова Ю. [12], Петрука О. М. [6], Пилипенко Л. [7], Столярчук Н. [12], Хвіст В. В. [6], Чумаченка М. Г. [10; 11], Шепелюк В. [1]. В перелічених наукових працях висвітлено багатогранні проблеми та способи їх вирішення щодо амортизаційної політики та інвестиційної безпеки. Проте, в умовах сучасного надзвичайно складного для нашої країни стану, формуються нові виклики, які потребують додаткових досліджень, інтерпретації, практичних апробацій та інституційного аналізу.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Дуальність науково-практичних підходів щодо амортизаційної

політики, різні виміри в частині обліку і фінансів щодо впливу амортизаційної політики на інвестиційну безпеку підприємства, є не вирішеною проблемою, яка потребує більш детального судження, оцінки, вироблення відповідної методики та уточнення понять.

Формулювання цілей статті полягає у комплексному дослідженні облікового і фінансового підходів до вирішення поставленої науково-практичної задачі, яка стосується ролі амортизаційної політики в контексті інвестиційної безпеки підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інвестиційна безпека характеризується багатьма чинниками. Розглядають два аспекти даного питання: інвестиційна безпека держави та інвестиційна безпека підприємства. Логіка дозволяє чітко усвідомлювати про глобальний рівень першого і локальний рівень другого. Інвестиційна безпека держави характеризується достатнім рівнем інвестицій у національну економіку, які дозволяють забезпечити сталий розвиток економіки та соціально-економічну стабільність країни, ефективну окупність інвестованих коштів, досягнення оптимального співвідношення між внутрішніми і зовнішніми інвестиціями, що забезпечує позитивний національний платіжний баланс. Інвестиційна безпека підприємства характеризується комплексом стратегічних цілей і операційних заходів, спрямованих для захисту вкладених інвестицій від ризиків в умовах не визначеності. Інвестиційна безпека методологічно має бути озброєна інструментарієм накопичення інвестиційних фондів, одним із різновиду якого є амортизаційний.

Основними критеріями стабільності і можливості дотримання підприємствами інвестиційної безпеки є ряд факторів. Зокрема: 1) стабільність інвестиційної політики держави, що характеризується політичною та економічною стабільністю і створює привабливі умови для вітчизняних та іноземних інвесторів; 2) прозорість та стабільність нормативно-правового забезпечення інвестиційної діяльності, що характеризується ефективністю регуляторних інструментів, прозорістю судової системи, правового супроводу, тощо; 3) високий рівень професіоналізму ключового облікового та фінансового персоналу підприємства, який володіє компетентностями у сфері управління кредитними ризиками, амортизаційними інструментами в умовах ринкових інфляційних коливань; 4) об'єктивність та прозорість фінансової звітності, яка забезпечує певну ступінь

відповідальності підприємства і підвищує його інвестиційну привабливість.

Отже, задля формування на підприємстві відповідного рівня інвестиційної безпеки, доцільним є впровадження певних важелів щодо функціонування ефективної амортизаційної політики.

Огляд наукових публікацій [1; 6; 7; 10; 11; 12] та дослідження практичних матеріалів підприємств щодо амортизаційної політики, свідчать про різноманітність підходів до визначення певних категорій і понять. Зокрема, можна розглядати обліковий, фінансовий, економічний, технічний та інші аспекти. У фінансовому обліку амортизація визначається як зменшення корисності активу, як процес розподілу амортизаційної вартості і віднесення на витрати і включення у собівартість протягом його очікуваного корисного терміну використання або за іншим критерієм, який залежить від обраного методу амортизації, та з урахуванням ліквідаційної вартості. З точки зору фінансів та економіки, амортизація розглядається як процес формування джерела відновлення або поновлення капіталовкладень, здебільшого у формі інвестицій або капітальних витрат, для збереження, оновлення або розширення виробничого потенціалу підприємства. З точки зору технології та інженерії амортизація розглядається в контексті фізичного (інженерія) і морального (технологія) зносу, в результаті чого характеризується як дієвий механізм вчасного прийняття рішення щодо поточних ремонтів і технічних оглядів об'єктів основних засобів. Кожен із проаналізованих підходів має власний контекст щодо амортизації як економічного поняття.

Амортизаційна політика в бухгалтерському обліку (обліковий вимір) характеризується набором правил, методів і процедур, які визначають, як будуть розподілятися витрати на амортизацію основних засобів протягом його корисного терміну використання між об'єктами, тобто продуктами, послугами чи роботами, які виконує підприємство. Отже, амортизаційна політика в бухгалтерському обліку є складовою облікової політики в частині: 1) вибору методу амортизації, який регулюється національними або міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, технологічними та галузевими особливостями, внутрішніми регламентами корпоративного управління і культури; 2) оцінкою терміну корисності і ефективного використання, як правило, такі припущення встановлюються на основі експертних заключень; 3) моніто-

ринг відповідності; 4) безперервний перегляд корисності, справедливої вартості і ефективності використання, що є основою для проведення дооцінки або уцінки об'єктів основних засобів.

Амортизаційна політика як фінансовий вимір, визначає, яким чином витрати на амортизацію активів відображаються у фінансовій звітності підприємства та як це впливає на її фінансові показники. Отже, аспекти амортизаційної політики як фінансового виміру, можуть бути наступними: 1) вплив величини нарахованої амортизації на величину чистого прибутку у звітному періоді і в порівнянні з минулими, таким чином визначається тенденція зростання чи зменшення; 2) вплив величини нарахованої амортизації на величину власного капіталу підприємства задля визначення показників фінансової стійкості, кредитоспроможності та інших, пов'язаних із міцністю активів і рівнем фінансової та інвестиційної безпеки; 3) вплив амортизаційної політики на кредитний рейтинг, що забезпечує стабільність сплати відсотків і погашення кредитних зобов'язань; 4) вплив на прибутковість підприємства в цілому і окремих його продуктів, робіт чи послуг, які є важливими для стійкості на ринку в умовах не визначеності і конкурентних змагань.

Оцінка діяльності підприємств в частині фактичного застосування амортизаційної політики свідчить про не прозорість фінансову руху так званих амортизаційних відрахувань. Чинна методологія бухгалтерського обліку не дає можливості прослідкувати накопичення і використання амортизаційного фонду, який за правилами бухгалтерських стандартів [4; 5], методичних рекомендацій з обліку основних засобів [3] і чинної інструкції щодо застосування плану рахунків [2], відображається на рахунку 13 Знос основних засобів. За кредитом вказаного рахунку ми можемо прослідкувати лише суму нарахованої амортизації за відповідний звітний період (як правило, рік або квартал), і суму накопиченого зносу за період експлуатації певного об'єкта основного засобу, групи об'єктів по відповідному субрахунку або загалом по підприємству. За дебетом вказаного рахунку ми можемо побачити суму зносу, яка списується при вибутті об'єкта основного засобу внаслідок припинення його експлуатації, тобто, списання, реалізації чи інших подій. Отже, описане вище стверджує про завуальований процес використання амортизаційних відрахувань, накопичених за кредитом рахунку 13 Знос основних засобів.

У результаті такого завуальованого процесу амортизаційних відрахувань на багатьох підприємствах відновлення основних засобів практично припинено, у той час як у промислово розвинених країнах воно відбувається через кожні 12–15 років. До 2000 року методологія бухгалтерського обліку передбачала формування на окремому рахунку амортизаційного фонду, який мав призначення відображати накопичені амортизаційні відрахування та використання величини цього фонду як джерела для інвестицій. Амортизації не передбачається її нагромадження в амортизаційному фонді. Виключення рахунку амортизаційного фонду є не достатньо обґрунтованим методологічно, що підтверджується неможливістю прозоро відслідкувати інвестиційну діяльність підприємств, а отже, є чинником неефективної і не керованої інвестиційної безпеки на локальному, і, як наслідок, на глобальному рівні. Нашу думку щодо вищеписаної проблеми недосконалості методології обліку амортизаційного фонду поділяють вчені [6; 10; 11]. Таким чином, виникає методологічний розрив між обліковим і фінансовим вимірами амортизаційної політики. Амортизаційні відрахування доцільно резервувати на окремих рахунках під визначений відсоток. Амортизаційний фонд повинен включати кошти, необхідні для повного відтворення основних засобів на новій технічній основі, а також виконання всіх видів ремонтів, модернізації й інших видів поліпшень основних засобів за період їхньої служби [6, с. 81].

Також, на наш погляд, амортизаційні відрахування за тими методами, які в основному використовують підприємства відповідно до рекомендацій національних та міжнародних стандартів [4; 5], є не досконалими з огляду фінансового виміру, оскільки не відповідають технологічним та інженерним аспектам щодо амортизації. Рекомендуємо розмір амортизаційних відрахувань встановлювати у відповідності до життєвого циклу продукту (роботи, послуги), що дозволить економічно правильно розподілити амортизаційний фонд на відновлення основних засобів чи впровадження нових інвестицій у інноваційні продукти. Наприклад, на етапі життєвого циклу зародження, коли відбувається освоєння нових технологій, контрольні запуски виробництва продуктів, початкова стадія виходу на ринки збуту, використовувати виробничий метод нарахування амортизації. На етапі росту об'єму виробництва продукту і надання послуг, розширення ринків їх збуту,

що характеризується найбільш інтенсивним використанням основних засобів, використовувати прискорений та кумулятивний методи нарахування амортизації. На етапі зрілості, при якому об'єм виробництва продукту та надання послуг досяг максимального рівня, і при цьому спостерігається максимальне використання основних засобів, доцільно використовувати прямолінійний метод нарахування амортизації. На заключному етапі життєвого циклу, для якого характерним є зменшення об'ємів виробництва продукту, робіт та послуг, згорання ринків збуту, і, відповідно, зниження рівня використання основних засобів, доцільно використовувати виробничий метод нарахування амортизації.

Амортизаційна політика є частиною облікової політики і ґрунтується на чинному законодавстві України. Оцінка чинного законодавства, яке регулює амортизаційну політику підприємства [2; 3; 4; 5; 8; 9] свідчить про наявність достатньої кількості альтернативних варіантів, які дають можливість головному бухгалтеру обирати методи нарахування амортизації, встановлювати вартісні критерії щодо об'єктів основних засобів, строки корисного використання та їх ліквідаційну вартість. Разом з тим, доцільно використовувати дуальний методологічний підхід, тобто симбіоз облікового і фінансового виміру задля підвищення інвестиційної безпеки підприємства на локальному рівні і держави на глобальному рівні.

Оскільки основні засоби на підприємстві використовуються тривалий період, формування амортизаційної політики підприємства вимагає не операційного, а стратегічного підходу. Як показали результати наших досліджень ряду підприємств, у встановленні положень облікової політики щодо амортизації основних засобів має місце ряд припущень, на які часто не звертається увага. Такі не враховані припущення формують фінансові розриви при визначенні показників стійкості і платоспроможності підприємства, а також в процесі пошуку фінансування поточних капітальних вкладень, інвестицій в інноваційні продукти та розширення підприємницької діяльності.

Висновки. Проведене дослідження дозволило констатувати важливість для науки і практики заявленої теми. Неоднозначність трактувань амортизації на рівні бухгалтерського обліку, економіки, фінансів, технології та інженерії приводить до різного тлумачення амортизаційної політики з позиції бухгал-

терського обліку і фінансів. Чинна методологія амортизації в бухгалтерському обліку вирішує питання віднесення амортизації на витрати і собівартість. Фінансовий аспект амортизації, який спрямований на інвестиційну безпеку підприємства, залишається не вирішеним.

Про дефіцит інформації стратегічного рівня щодо накопичених амортизаційних відрахувань та каналів їх використання свідчать реальні факти з практики підприємств. На сьогодні прозоро не можливо отримати наступну інформацію: складову амортизаційних відрахувань у грошових потоках; величину амортизаційних потоків; розміри і поточну вартість накопичених амортизаційних відрахувань; ефективність використання накопичених амортизаційних відрахувань. Як перспективу подальших досліджень, ми вбачаємо, визнання в бухгалтерському обліку амортизаційного фонду і розроблення методології його формування, накопичення і використання в аспекті фінансового виміру дозволить досягти високого рівня прозорості амортизаційної політики підприємства і підвищення рівня інвестиційної безпеки на локальному рівні, що в свою чергу позитивно вплине на інвестиційну безпеку держави на глобальному рівні.

тизаційних потоків; розміри і поточну вартість накопичених амортизаційних відрахувань; ефективність використання накопичених амортизаційних відрахувань. Як перспективу подальших досліджень, ми вбачаємо, визнання в бухгалтерському обліку амортизаційного фонду і розроблення методології його формування, накопичення і використання в аспекті фінансового виміру дозволить досягти високого рівня прозорості амортизаційної політики підприємства і підвищення рівня інвестиційної безпеки на локальному рівні, що в свою чергу позитивно вплине на інвестиційну безпеку держави на глобальному рівні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Брадул О., Буркова Л., Шепелюк В. Податкові аспекти амортизаційної політики підприємства. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. № 3(63). С. 61–67. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-63-61-67>
2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій № 291 від 30 лист. 1999 р. Верховна Рада України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
3. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів, затверджені наказом Мінфіну України № 561 від 30.09.2003 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0561201-03#Тех>.
4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби». Міністерство Фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua/document/92427/МСБО_16.pdf
5. Основні засоби : положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27. 04.2000 р. № 92. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>
6. Петрук О. М., Хвіст В. В. Теоретичні засади амортизаційної політики: стан проблеми та напрями удосконалення. *Економіка, управління та адміністрування*. 2022. № 2(100). С. 76–82. DOI: [https://doi.org/10.26642/eta-2022-2\(100\)-76-82](https://doi.org/10.26642/eta-2022-2(100)-76-82)
7. Пилипенко Л., Демська Ю. Концептуально-теоретичні основи бухгалтерського обліку амортизації та зносу необоротних активів підприємства. *Економічний простір*. 2018. № 134. С. 195–204. URL: <http://www.prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/255>
8. Податковий кодекс України від 02.12.10 р. № 2755-VI (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
9. Положення про порядок консервації основних виробничих фондів підприємств від 28.10.1997 р. № 1183 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1183-97-%D0%BF>
10. Чумаченко М. Амортизаційні відрахування – суттєве джерело фінансування інвестицій підприємства. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2004. № 8. С. 6–9.
11. Чумаченко М. Ще раз про амортизацію як важливе джерело інвестиційної діяльності підприємства. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2004. № 11. С. 11.
12. Kyrylov Y., Stoliarchuk N., Sadovska I., Bilochenko A., Matviienko A., Khioni H. Innovation as an important production factor and a factor in increasing the investment attractiveness of the agricultural sector. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development* eISSN 2345-0355. 2020. Vol. 42. No. 4: 458–465 Article. DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2020.47>

REFERENCES:

1. Bradul O., Burkova L., Shepeliuk, V. (2021) Podatkovi aspekty amortyzatsiinoi polityky pidpriemstva [Tax aspects of the company's depreciation policy]. *Vcheni zapysky Universytetu «KROK» – Scientific notes of "KROC" University*, vol. (3(63), pp. 61–67. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-63-61-67>
2. Instruktziia pro zastosuvannia Planu rakhunkiv bukhhalterskoho obliku aktyviv, kapitalu, zoboviazan i hospodarskykh operatsii pidpriemstv i orhanizatsii № 291 vid 30 lyst. 1999 r. Verkhovna Rada Ukrainy [Instruktziia pro zastosuvannia Planu rakhunkiv bukhhalterskoho obliku aktiviv, kapitalu, zobovizan i hospodarskykh operatsii pidpriemstv

i orhanizatsii No. 291 vid 30 lyst. 1999 r. Verkhovna Rada of Ukraine]. Retrieved from: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

3. Metodichni rekomendatsii z bukhhalterskoho obliku osnovnykh zasobiv, zatverdzeni nakazom Minfinu Ukrainy № 561 vid 30.09.2003 r. [Methodological recommendations for accounting of fixed assets, approved by order of the Minister of Finance of Ukraine No. 561 dated 30.09.2003]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0561201-03#Tex>.

4. Mizhnarodnyi standart bukhhalterskoho obliku 16 «Osnovni zasoby». Ministerstvo Finansiv Ukrainy. [International accounting standard 16 "Fixed assets". Ministry of Finance of Ukraine]. Retrieved from: www.minfin.gov.ua/document/92427/МСБО_16.pdf

5. Osnovni zasoby : polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 7, zatverdzhene nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 27. 04.2000 r. № 92 [Basic resources: polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 7, zatverdzhene nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 27. 04.2000 r. No. 92]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>

6. Petruk, O. M., Khvist, V. V. (2022) Teoretychni zasady amortyzatsiinoi polityky: stan problemy ta napriamy udoskonalennia [Theoretical foundations of depreciation policy: state of the problem and directions for improvement]. *Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia – Economy, management and administration*, vol. 2(100), pp. 76–82. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2022-2\(100\)-76-82](https://doi.org/10.26642/ema-2022-2(100)-76-82)

7. Pylypenko, L., Demska, Yu. (2018) Kontseptualno-teoretychni osnovy bukhhalterskoho obliku amortyzatsii ta znosu neoborotnykh aktiviv pidpriemstva [Conceptual and theoretical foundations of accounting for depreciation and wear of non-current assets of the enterprise]. *Ekonomichnyi prostir – Economic space*, vol. 134, pp. 195–204. Retrieved from: <http://www.prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/255>

8. Podatkovyi kodeks Ukrainy vid 02.12.10 r. № 2755-VI (zi zminyamy ta dopovnenniamy) [Tax Code of Ukraine dated 02.12.10 No. 2755-VI (with amendments and additions)]. Retrieved from: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

9. Polozhennia pro poriadok konservatsii osnovnykh vyrobnychych fondiv pidpriemstv vid 28.10.1997 r. № 1183 (zi zminyamy ta dopovnenniamy) [Regulation on the procedure for conservation of the main production assets of enterprises dated 10.28.1997 No. 1183 (with changes and additions)]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1183-97-%D0%BF>

10. Chumachenko M. (2004) Amortyzatsiini vidrakhuvannia – suttieve dzherelo finansuvannia investytsii pidpriemstva. Bukhhalterskyi oblik i audit [Depreciation deductions are a significant source of financing the company's investments]. *Bukhhalterskyi oblik i audyt – Accounting and auditing*, vol. 8, pp. 6–9.

11. Chumachenko M. (2004) Shche raz pro amortyzatsiiu yak vazhlyve dzherelo investytsiinoi diialnosti pidpriemstva [Once again about depreciation as an important source of investment activity of the enterprise]. *Bukhhalterskyi oblik i audyt – Accounting and auditing*, vol. 11, pp. 11.

12. Kyrylov Y., Stoliarchuk N., Sadovska I., Bilochenko A., Matviienko A., Khioni H. (2020) Innovation as an important production factor and a factor in increasing the investment attractiveness of the agricultural sector. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development* eISSN 2345-0355. Vol. 42. No. 4: 458–465 Article DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2020.47>